

Rapport

Datum: 8 april 1998

Rapportnummer: 1998/113

Klacht

Op 27 juni 1996 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer N., ingediend door de heer mr. F.L.M. van Haren, advocaat te Amsterdam, met een klacht over een gedraging van de Immigratie- en Naturalisatiedienst van het Ministerie van Justitie (IND). Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de Minister van Justitie, werd een onderzoek ingesteld. Op grond van de door verzoeker verstrekte gegevens werd de klacht als volgt geformuleerd:

Verzoeker, een Zaïrese asielzoeker, klaagt over de wijze van optreden van een ambtenaar van de Immigratie- en Naturalisatiedienst van het Ministerie van Justitie (IND) als procesvertegenwoordiger bij de behandeling in beroep van zijn aanvraag om toelating als vluchteling. Verzoeker heeft er met name bezwaar tegen dat deze ambtenaar:

- in zijn op 12 april 1996 ingediende verweerschrift in strijd met de feiten heeft gesteld dat verzoeker bepaalde informatie nog niet eerder in het geding had ingebracht; - op 17 april 1996 bij de behandeling van het verzoek aan de president van de rechtbank tot het treffen van een voorziening tegen zijn voorgenomen uitzetting, opzettelijk onwaarheid heeft verkondigd over de vraag of een bepaalde persoon bij de IND bekend was als vertegenwoordiger van de UDPS, een in Zaïre oppositionele politieke organisatie waarvan verzoeker heeft gesteld lid te zijn, en achteraf niet bereid was de president van de rechtbank hierover juist te informeren; - pas ter zitting verzoeker heeft geconfronteerd met een bepaalde procesopstelling, waardoor hij geen gelegenheid had zijn stellingen met schriftelijke stukken te onderbouwen. Verzoeker stelt op grond van de behandeling van andere - gelijksoortige - zaken deze procesopstelling niet te hebben hoeven verwachten van de IND.

Achtergrond

Zie de bijlage.

Onderzoek

In het kader van het onderzoek werd de Minister van Justitie verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen

van de stukken die op de klacht betrekking hebben. De Staatssecretaris van Justitie reageerde. Twee medewerkers van het Bureau Nationale ombudsman hoorden de betrokken ambtenaar van de Immigratie- en Naturalisatiedienst van het Ministerie van Justitie. Aan verzoeker werd een aantal specifieke vragen gesteld. Tijdens het onderzoek kregen betrokkenen over en weer de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren. Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. Betrokken ambtenaar B. deelde mee zich met de inhoud van

het verslag te kunnen verenigen. De reactie van verzoeker gaf aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen. De Minister van Justitie gaf binnen de gestelde termijn geen inhoudelijke reactie.

Bevindingen

De bevindingen van het onderzoek luiden als volgt:

. De feiten

1. Verzoeker, een asielzoeker uit voormalig Zaïre, diende op 26 mei 1994 een asielverzoek in, welk verzoek op 6 september 1994 werd afgewezen. Tegen deze afwijzende beslissing diende verzoeker op 17 oktober 1994 een bezwaarschrift in. Nadat op 30 oktober 1995 op het bezwaarschrift afwijzend was beslist, stelde verzoeker op 23 november 1995 beroep in bij de sector bestuursrecht van de arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage. Eveneens op 23 november 1995 verzocht verzoeker de president van de rechtbank een voorlopige voorziening te treffen die ertoe strekte de uitzetting achterwege te laten totdat op zijn beroep zou zijn beslist (zie ook **ACHTERGROND**, onder 2.). Op 17 april 1996 vond de openbare behandeling van dit verzoek plaats.

2. In het verweerschrift (zie ook **ACHTERGROND**, onder 4.) dat de IND naar aanleiding van de gevraagde voorlopige voorziening indiende, staat, voor zover hier van belang, het volgende:

"2. Vluchtverhaal Verzoeker heeft het volgende verklaard. Hij is sinds 10 oktober 1992 in het geheim lid van de UDPS (Unie voor de Democratie en Sociale Vooruitgang; N.o.), maar hij verrichtte geen politieke

activiteiten voor de UDPS. Op 5 mei 1994 werd verzoekers lidmaatschap verraden door een vriend van hem die tevens agent was van de veiligheidsdienst. De volgende dag werd verzoeker gearresteerd door soldaten van het Zaïrese leger. Verzoeker gaf vervolgens toe dat hij lid van de UDPS was. Vervolgens zou een generaal direct van Mobutu de opdracht hebben gekregen om verzoeker te vermoorden. Mobutu zou gevreesd hebben dat verzoeker zijn (Mobutu's) kinderen wilde vermoorden. Op 12 mei 1994 wist verzoeker echter te ontsnappen. Een sergeant liet zich uit medelijden omkopen door de familie van verzoeker. Verzoekers vrouw en kinderen werden gevangen genomen. Op 18 mei 1994 verliet verzoeker zijn land en is hij via België naar Nederland gekomen.

3. Het standpunt van verweerder

3.1. Verweerder is niet bereid de uitzetting van verzoeker hangende de beroepsprocedure achterwege te laten. In het licht van de betrokken belangen kon verweerder zich op dit standpunt stellen. Ook anderszins is de voorgenomen uitzetting niet in strijd met enige rechtsregel dan wel enig algemeen rechtsbeginsel. Ter adstructie van dit standpunt wijst verweerder op het navolgende. (...)

3.3. Verzoeker heeft de juistheid betwist van het individuele ambtsbericht van de Minister van Buitenlandse Zaken van 8 augustus 1995 (zie hierna, onder A.4.; N.o.), althans voor

zover het gaat om de constatering dat verzoeker niet bekend is bij de UDPS in Kinshasa. Verweerder wil hierover het volgende opmerken. (...)

3.4. Verweerder heeft zijn beschikking mede gebaseerd op het bovenbedoelde ambtsbericht van de minister van Buitenlandse Zaken. Dit ambtsbericht is voldoende gemotiveerd. Gelet op de inhoud van dit bericht stond en staat het verweerder vrij geen geloof te hechten aan het asielrelaas. Nu verweerder onderzoek heeft laten verrichten in het land van herkomst (...) is het aan verzoeker te bewijzen dat de inhoud van het individuele ambtsbericht niet deugdelijk is. (...)

3.6. De verklaringen die door de heer Mu. namens UDPS-Nederland zijn afgelegd kunnen niet beschouwd worden als weerleggingen van

de betreffende passage (...) uit het eerdergenoemde ambtsbericht. Bij brief van 27 december 1995 heeft de heer Mu. aangekondigd dat er binnen twee weken een verklaring van de UDPS uit Kinshasa te verwachten is over de betrokkenheid van verzoeker bij de UDPS. Kennelijk is deze informatie uit Kinshasa uiteindelijk toch niet gekomen. Ook anderszins is niet gebleken dat verzoeker daadwerkelijk lid zou zijn van de UDPS in Zaïre."

3. Op 2 mei 1996 wees de president van de arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage het verzoek om een voorlopige voorziening af en verklaarde zij met toepassing van het bepaalde in artikel 8:86 Awb (zie **ACHTERGROND**, onder 3.3.) het beroep van verzoeker ongegrond. De uitspraak van de president van 2 mei 1996 houdt onder meer het volgende in:

"5. Vooropgesteld moet worden dat de algemene situatie in Zaïre niet zodanig is dat vreemdelingen afkomstig uit dit land zonder meer als vluchteling moeten worden aangemerkt. Verzoeker zal derhalve aannemelijk moeten maken dat met betrekking tot hem persoonlijk feiten en omstandigheden bestaan die zijn vrees voor vervolging in vluchtelingrechtelijke zin rechtvaardigen.

6. Verzoeker heeft ter ondersteuning van zijn aanvraag en zijn verzoek om voorlopige voorziening een vijftal documenten overgelegd. Verweerder heeft het Ministerie van Buitenlandse Zaken verzocht de overgelegde documenten te onderzoeken. In een individueel ambtsbericht d.d. 8 augustus 1995, komt het Ministerie van Buitenlandse Zaken tot de conclusie dat de 'ordre de mission', de 'carte de service' en de 'avis de recherche' niet authentiek zijn. Het ambtsbericht meldt voorts dat verzoeker niet bekend is bij de "Union pour la Démocratie de Progrès Social" (UDPS) te Kinshasa en dat de door verzoeker terzake overgelegde verklaring niet is afgegeven door het Secrétariat National van de UDPS te Kinshasa.

7. De president is van oordeel dat verzoekers vluchtrelaas voorwerp van gerede twijfel is. Daartoe wordt van belang geacht dat verzoeker hetgeen gesteld is in voornoemd ambtsbericht niet substantieel weersproken heeft. De president acht het voorts opmerkelijk dat verzoekers gemachtigde de president desgevraagd - geen toestemming heeft gegeven inzage te nemen in de grondslagen van het individuele ambtsbericht ten aanzien van de ontkenning van het lidmaatschap van de UDPS. Verzoekers stelling dat de via de

Nederlandse UDPS-afdeling verkregen verklaring d.d. 15december 1995 (van de UDPS te Kinshasa (Zaïre), zie ook hierna onder G.4.; N.o.) het individuele ambtsbericht zondermeer ontkracht, kan niet worden aanvaard temeer daar deze verklaring juist is opgesteld op verzoek van de Nederlandse UDPS-afdeling. De president betreft in dit verband mede in haar oordeel dat verzoeker, volgens zijn eigen verklaringen, geen politieke activiteiten voor de UDPS heeft verricht en dat verzoeker het overige gedeelte van het ambtsbericht niet in twijfel heeft getrokken. Daarbij zij opgemerkt dat indien verzoeker daadwerkelijk lid zou zijn geweest van de UDPS dit afbreuk doet aan de geloofwaardigheid van het overige gedeelte van verzoekers relaas. Niet aannemelijk is dat verzoeker in de nabijheid van president Mobutu heeft kunnen werken terwijl hij tevens lid van de UDPS was. Ten slotte komt de wijze van verzoekers ontsnapping de president ongeloofwaardig voor. Dat verzoeker thans opnieuw in de negatieve specifieke belangstelling van de autoriteiten zou staan en te vrezen heeft voor vervolging in vluchtelingrechtelijke zin is derhalve niet aannemelijk te achten. Verzoeker heeft zijn land immers via het vliegveld te Kinshasa verlaten. Aldus kan hetgeen verzoeker heeft aangevoerd niet leiden tot een gerechtvaardigd beroep op vluchtelingschap."

4. Het ambtsbericht van het Ministerie van Buitenlandse Zaken van 8augustus 1995 houdt het volgende in:

"...naar aanleiding van het asielverzoek van hogergenoemde vreemdeling in het land van herkomst werd een onderzoek ingesteld. Op grond hiervan kan ik u het volgende mededelen:

1. De door betrokkene overgelegde "avis de recherche", de "ordre de mission" en de "carte de service" zijn niet authentiek, omdat deze niet zijn opgesteld op een wijze die overeenkomt met de in het land van herkomst terzake van dergelijke documenten gangbare praktijk.

2. Betrokkene is niet bekend bij de UDPS te Kinshasa. De door hem overgelegde verklaring werd niet afgegeven door het Secrétariat National van de UDPS te Kinshasa..." . Standpunt verzoeker Het standpunt van verzoeker staat samengevat weergegeven onder **KLACHT**. Ter onderbouwing van de klacht legde verzoekers intermediair een klachtbrief over die hij op 22 mei 1996 aan de

Immigratie- en Naturalisatiedienst van het Ministerie van Justitie had gestuurd. In deze brief staat, voor zover hier van belang, het volgende. "In de zaak van M. (verzoeker; N.o.) (...) heeft een zitting plaatsgevonden op 17april 1996. Het betreft hier de zaak van een Zaïrese asielzoeker die in de procedure is geconfronteerd met een ambtsbericht van het Ministerie van Buitenlandse Zaken inhoudende dat hij geen lid zou zijn van de UDPS, terwijl hij dat in zijn nader gehoor wel heeft gesteld te zijn. Al lang voor deze zitting in december en januari 1996 heb ik de unit procesvertegenwoordiging stukken opgestuurd waaruit bleek dat UDPS Nederland bij monde van de heer Mu. het ambtsbericht van Buitenlandse Zaken "overruled", en dat hij stelde dat M. wel degelijk conform zijn

opmerkingen in het verslag van het nader gehoor lid was geworden van de UDPS in september 1993. De opmerkingen van Mu. op dit punt waren enerzijds gebaseerd op het feit dat hij de officiële vertegenwoordiger van de UDPS in Nederland is en uit dien hoofde over gegevens met betrekking tot het lidmaatschap van individuele leden van de UDPS kan beschikken en anderzijds waren deze gebaseerd op een aangekondigde brief van de UDPS Zaïre waarin een en ander vanuit die positie bevestigd werd. De definitieve bevestiging uit Zaïre heb ik in januari dit jaar in het geding gebracht, maar in het verweerschrift dat door de heer B. op 12 april 1996 is geconcipeerd en ingezonden, is nog gesteld dat ik die informatie uiteindelijk niet verkregen had en niet in het geding had gebracht. Ter zitting gaf de heer B. toe dat hij over die brief had heengekeken en dat het betreffende stuk zich wel in het dossier bevond doch dit maal stelde hij ter zitting dat bij de IND het gezag van de heer Mu. als erkend woordvoerder van de UDPS in Nederland niet bekend was. Onmiddellijk na de zitting bleek dat de heer B. met deze mededeling, die in strijd is met de waarheid, de rechter willens en wetens op het verkeerde been heeft gezet. Desgevraagd erkende hij mij na de zitting in de wandelgang namelijk dat de autoriteit van de heer Mu. wel degelijk bekend was bij de IND, maar dat hij dat ter zitting niet kon toegeven omdat hij daarmee "de opsteller van het ambtsbericht van Buitenlandse Zaken zou afvallen, en dat kon hij als ambtenaar natuurlijk niet doen!". Ik heb de heer B. daarop voorgesteld onmiddellijk de zittingzaal weer te betreden en de foute informatie ten opzichte van de

rechter te herstellen. Hij was daar niet toe bereid en stelde mij voor eerst eens even rustig de uitspraak in deze zaak af te wachten. Dan zouden we altijd nog kunnen zien of de IND met betrekking tot het gezag van Mu. een gebaar kon maken in dit dossier. Welnu, dat gebaar is nu hard nodig want de rechtbank heeft mijns inziens met name op grond van deze proceshouding van de heer B. namens de IND de zaak van mijn cliënt negatief beoordeeld. (...) Ik zend u hierbij een door Mu. opgestelde bloemlezing van stukken waaruit in een onderlinge samenhang duidelijk blijkt dat de IND Mu.'s gezag en autoriteit als vertegenwoordiger van de UDPS in Nederland wel degelijk al lang erkent. Die erkenning was trouwens ook al lang gebleken uit het door mij eerder in het geding gebrachte stukken, die door de heer B. in zijn verweerschrift niet zijn gediskwalificeerd, maar waarvan de waarde door hem pas ter zitting namens de IND in twijfel is getrokken. Als ik die proceshouding van uw medewerker eerder had gekend had ik zijn opmerkingen gemakkelijk ter zitting of al eerder kunnen pareren door aan de rechter bijgaande bloemlezing van stukken te tonen."

. Standpunt Staatssecretaris van Justitie

1. Bij brief van 9 januari 1997 gaf de Staatssecretaris van Justitie haar reactie op de klacht. Deze reactie houdt het volgende in:

"...De klacht komt er samengevat op neer dat de heer B. opzettelijk en bewust onwaarheden zou hebben verkondigd ter zitting, onjuistheden zou hebben beweerd in het verweerschrift (...). Het optreden van advocaten en procesvertegenwoordigers werkzaam in dienst van de IND in geschillen op het terrein van het vreemdelingenrecht welke dienen

bij de Arrondissementsrechtbank, wordt beheerst door een aantal regels van processuele aard, alsmede de gedragscode van de Nederlandse Orde van Advocaten. In de eerste plaats zijn er de regels van het bestuursrecht, zoals vastgelegd in de Algemene Wet Bestuursrecht. Deze regels hebben voorts een nadere uitwerking gekregen in specifieke richtlijnen van de rechtbank te Den Haag inzake vreemdelingenrechtspraak (zie ook **ACHTERGROND**, onder 4.; N.o.). (...) Bedoelde regels vormen het gedetailleerde kader voor de schriftelijke communicatie tussen partijen in de verschillende fasen van de behandeling van het geschil. (...)

Maar niet alleen de regels van de rechtbank zijn bepalend gedrag van de gemachtigden in een procedure. Voor de advocaat gelden voorts de Gedragsregels 1992, die zijn vastgesteld door de Nederlandse Orde van Advocaten (zie ook **ACHTERGROND**, onder 5.; N.o.). Hoewel deze gedragsregels strikt genomen alleen geldend zijn voor advocaten, heeft de Unit Procesvertegenwoordiging in het overleg met de Nederlandse Orde van advocaten aangegeven zich eveneens daaraan te zullen houden. In deze regels, (...) zijn onder meer voorschriften gegeven voor het optreden in rechte en de communicatie tussen advocaten buiten de zitting. (...) Binnen de Unit Procesvertegenwoordiging wordt erop toegezien dat de gedragsregels in acht worden genomen. Voor wat betreft het onderdeel van de klacht waarin klager zich richt tegen de onjuiste mededeling in het verweerschrift dat bepaalde informatie door de gemachtigde van de vreemdeling niet was verkregen en niet in het geding was gebracht, meen ik dat aan klager reeds voldoende recht is gedaan ter terechtzitting. Tijdens de zitting heeft de heer B. immers aangegeven dat hij het desbetreffende stuk over het hoofd had gezien, waarmee hij expliciet afstand heeft genomen van de door klager bedoelde bewering in het verweerschrift. Dit wordt als zodanig ook erkend door klager in zijn brief van 22 mei 1995. De stelling van klager dat tijdens de zitting bewust een onwaarheid is verkondigd waardoor de rechter op het verkeerde been zou zijn gezet, onderschrijf ik niet. Tijdens de terechtzitting stond de vraag centraal in hoeverre op grond van de verklaringen van de UDPS, een tweetal verklaringen van UDPS-Zaire en een andere van de heer Mu., van UDPS-Nederland, aan de inhoud van het individuele ambtsbericht van de Minister van Buitenlandse Zaken getwijfeld zou kunnen worden. De bestreden beschikking was gebaseerd op het ambtsbericht van Buitenlandse Zaken. In het ambtsbericht werd een drietal overgelegde stukken als niet-authentiek gekwalificeerd, hetgeen door de wederpartij noch ter zitting, noch eerder in de procedure weersproken was. Ten aanzien daarvan zou zelfs gesteld kunnen worden dat verzoeker willens en wetens (ver)vals(te) documenten in procedure heeft gebracht om zijn asielrelaas kracht bij te zetten. In ieder geval was er voldoende grond om vraagtekens te zetten bij de UDPS-verklaringen, waarvan er een in het ambtsbericht ter discussie was gesteld.

Zowel de gemachtigde van verzoeker als de procesvertegenwoordiger van de IND hebben hun visie gegeven op de overgelegde stukken. De ingenomen stellingen en de strekking van het destijds gehouden betoog diende voor de oordeelsvorming van de rechter. De

rechter bewaakt in dit kader of er oirbaar wordt geprocedeerd. Door de heer B. zijn destijds naar mijn overtuiging geen onwaarheden naar voren gebracht. Klager baseert zijn stelling dat de heer B. niet de waarheid ter terechtzitting naar voren heeft gebracht op een conversatie die plaatsvond na de zitting. De heer B. heeft het hoofd van de Unit Procesvertegenwoordiging naar aanleiding van de brief van klager van 22 mei 1996 gerapporteerd dat de weergave van het gesprek door klager niet correct is. Er heeft na de zitting wel een gesprek plaatsgevonden doch hierin is niet de stelling betrokken dat het ambtsbericht niet juist was. Wellicht is tijdens het informele gesprek bij klager de indruk gewekt dat over het desbetreffende ambtsbericht ook anders gedacht zou kunnen worden. Daarmee wordt het beweerde ter terechtzitting evenwel geen onwaarheid. Tenslotte heeft klager bezwaar tegen de procesopstelling van de heer B. omdat hij ter terechtzitting een stelling heeft betrokken die niet in het verweerschrift was opgenomen. Het komt mij voor dat deze gedraging geen onderwerp van een klacht kan zijn. Het voeren van verweer geschiedt in eerste aanleg schriftelijk en vervolgens mondeling ter terechtzitting. Het is de vrijheid van gemachtigden om aspecten van de zaak slechts tijdens de mondelinge behandeling naar voren te brengen. Sterker nog, dit is de dagelijkse praktijk. Dit is immers eigen aan procesvoering. In dit kader wil ik overigens opmerken dat in de verweren van de medewerkers van de Unit Procesvertegenwoordiging van de IND alle stellingen zoveel mogelijk reeds tijdens de schriftelijke fase uiteen worden gezet. Dit vermindert het risico dat relevante aspecten van de zaak worden vergeten. Deze praktijk is overigens in het voordeel van de vreemdeling die reeds in een vroegtijdig stadium inzicht krijgt in het verweer van de IND. Anderzijds kan daaruit nimmer de conclusie worden getrokken dat ter zitting geen andere accenten worden gelegd of nadere gezichtspunten naar voren kunnen worden gebracht. Het trekken van een dergelijke conclusie zou immers leiden tot de stelling dat de mondelinge behandeling overbodig is..."

D. Verklaring van betrokken ambtenaar B. Op 29 november 1996 verklaarde de betrokken ambtenaar B. van de Immigratie- en Naturalisatiedienst van het Ministerie van Justitie aan medewerkers van het Bureau Nationale ombudsman het volgende:

"...Wij, van de unit procesvertegenwoordiging, zijn gemachtigden van de Staatssecretaris van Justitie in verblijfsrechtelijke procedures, in asielzaken en reguliere zaken. (...) Ik werk sinds april 1995 bij de unit procesvertegenwoordiging. (...) Ik krijg het dossier tien dagen tot een week voor de zitting. Er moet dan een verweerschrift worden geschreven door mij of door een collega. In deze zaak heb ik het verweerschrift geschreven. Het verweerschrift moet een week voor de zitting bij de rechtbank zijn. Ik heb dan dus enkele dagen om het verweerschrift te schrijven. In het dossier zitten alle stukken die tot dan toe zijn gewisseld. Het kan voorkomen dat ik iets mis in het dossier, dan kan ik informatie vragen. Ik kan ook aanhouding vragen wanneer blijkt dat er informatie ontbreekt en er nog iets moet worden uitgezocht. (...) In deze zaak was er een individueel ambtsbericht. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken heeft naar deze persoon onderzoek gedaan. Het onderzoek vond in ieder geval plaats voor de beslissing in tweede aanleg. Ik ben nog nooit een ambtsbericht tegengekomen dat inconsistent is, innerlijk tegenstrijdig. De wederpartij kan het

ambtsbericht gemotiveerd betwisten. Wij moeten dan kijken of de inhoud van het ambtsbericht daadwerkelijk wordt aangetast. Wij gaan uit van de juistheid van de ambtsberichten van Buitenlandse Zaken. Het kan zijn dat de rechter in een bepaalde zaak de afweging maakt dat aan de informatie die de wederpartij gaf ter bestrijding van het ambtsbericht, meer waarde hecht dan aan de informatie uit het ambtsbericht. Ik weet niet meer precies wat ik op de zitting heb gezegd, ik weet alleen dat ik niet bedoeld heb te twijfelen aan het feit dat de heer Mu. als vertegenwoordiger van de UDPS, afdeling Nederland moet worden beschouwd. Ik bedoelde daarmee dat ik vraagtekens heb bij de betekenis van een verklaring van de vertegenwoordiger van de UDPS in Nederland in Zaïre. Daar is tijdens de zitting over gesproken. Ik heb ook niet opzettelijk onwaarheid verkondigd en ga ervan uit dat het hier een misverstand betreft. Er waren ook stukken uit Zaïre, die onder meer over het lidmaatschap van de heer M. van de UDPS in Zaïre gingen. In het verweerschrift heb ik aangegeven dat de informatie uit Zaïre mij

niet bekend was. Volgens mij heeft de advocaat na lezing van het verweerschrift de bewuste stukken uit Zaïre gefaxt. Wanneer het moment van indienen van de stukken van belang was had de advocaat dat naar voren moeten brengen, dan hadden we dat kunnen nagaan. Ik weet niet meer of ik op de zitting heb gezegd dat ik de stukken over het hoofd heb gezien. Ik kan mij niet herinneren of de stukken al in het dossier zaten toen ik het kreeg. Ik heb het verweerschrift in ieder geval naar eer en geweten geschreven en zeker niet bewust in strijd met de feiten gesteld dat de desbetreffende informatie zich niet in het dossier bevond. Ik weet dus niet of het om een eerste of een tweede toezending ging. Ik heb in ieder geval ter zitting expliciet aangegeven dat ik geen bezwaar had tegen het inbrengen van de stukken. Gezien de formulering in de uitspraak heeft de rechter de stukken uit Zaïre ook meegewogen bij zijn beslissing. Ik kan mij herinneren dat ik na de zitting heb gezegd dat ik het ambtsbericht niet wilde afvallen. Daar ging het om tijdens de zitting. Ik kan mij niet voorstellen dat ik heb gezegd dat ik de ambtenaar van Buitenlandse Zaken niet wilde afvallen. Ik heb alleen gezegd dat ik het ambtsbericht niet wilde afvallen, omdat wij uitgaan van de juistheid ervan. Het is aan de advocaat om de informatie uit een ambtsbericht gemotiveerd te betwisten. Ik heb beslist niet gezegd dat de autoriteit van de vertegenwoordiger van de UDPS in Nederland eigenlijk wel erkend werd door de IND. Over teruggaan naar de zittingszaal is absoluut niet gesproken. Dat heeft de advocaat niet voorgesteld. Ik kan wel gezegd hebben we wachten de uitspraak af, dat zeg je zo vaak als een doodoener tegen de advocaat. Het is een soort beleefdheidsgesprekje geweest zoals je dat wel voert na een zitting. De precieze bewoordingen van het gesprek kan ik mij niet herinneren, maar als de advocaat zou hebben getracht terug te keren naar de zittingszaal, zou ik mij dat zeker hebben herinnerd. Het gesprek vond plaats in het bijzijn van verzoeker. In het ambtsbericht werden drie door de asielzoeker overgelegde documenten als niet authentiek aangemerkt. Dit is in de hele procedure niet door de advocaat weersproken. De rechter vroeg ter zitting of de advocaat er bezwaar tegen had dat hij inzage zou nemen in de grondslagen van het individuele ambtsbericht. De advocaat gaf hiervoor geen toestemming..."

. Reactie verzoeker Bij brief van 1 augustus 1997 gaf verzoekers intermediair een reactie op het standpunt van de Staatssecretaris van Justitie en

de informatie van de betrokken ambtenaar B. In de brief van verzoekers intermediair staat het volgende:

"...De kern van mijn bezwaar is gericht tegen een getrapte wijze van presentatie door de IND-medewerker, waardoor uiteindelijk een belangrijke en zelfs doorslaggevende grond onder het verhaal van mijn cliënt is verdwenen. Naar mijn mening had de medewerker ter zitting wel degelijk het besef en de kennis dat Mu. een erkend vertegenwoordiger van de UDPS is die als zodanig door de IND al vele malen was erkend en als gesprekspartner aanvaard, en was hij er zich van bewust dat zijn opmerking ter zitting, inhoudende dat de autoriteit van de Heer Mu. de IND niet bekend was pertinent onjuist was. Het resultaat van de hierna nader toe te lichten getrapte wijze van (onjuiste) informatie aan de Rechtbank is wellicht niet door hem voorzien. In de procedure wordt lang voor de zitting een ambtsbericht van BUZA (Ministerie van Buitenlandse Zaken; N.o.) van 08 augustus 1995 ingebracht (...), waarin BUZA onder andere stelt dat M. geen lid van de UDPS is. Dat is vervolgens een belangrijke reden voor afwijzing van zijn verzoek. In de aanloop naar de zitting in voorlopige voorziening heb ik vervolgens met stukken aangegeven dat een dergelijke ambtsbericht al eens eerder (...) met succes door tussenkomst van de Heer Mu. terzijde was geschoven, en dat daaraan in deze zaak ook werd gewerkt. Als voorlopig resultaat daarvan heb ik vast twee brieven van de Heer Mu. in het geding gebracht, waarin hij aankondigt met een bevestiging van M. lidmaatschap van de zijde van de UDPS te zullen komen. Deze stukken hebben ook de IND bereikt. In het verweerschrift onder 3.6 heeft de Heer B. deze stukken wel genoemd, maar zonder in het verweerschrift zijn twijfel te uiten aan het gezag van Mu., heeft hij daarin gesteld dat die informatie uit Kinshasa kennelijk niet gekomen was, en dat de tussenkomst van Mu. **dáárom** geen soelaas bood. Mijn cliënt en ik hadden in de ogen van de IND met andere woorden onze hand klaarblijkelijk overspeeld en de aangekondigde stukken niet tijdig weten te produceren! Die rechtstreekse bevestiging van verzoekers lidmaatschap van de UDPS was echter wel al vanwege de UDPS Kinshasa gekomen en al voor het vervaardigen van het verweerschrift in het geding gebracht en dat gaf de Heer B. uiteindelijk ter zitting bij nader inzien toe.

Alleen voegde hij daar volkomen onverwacht en in strijd met zijn eerder ingenomen proces-opstelling aan toe dat het feit dat die bevestiging uit Kinshasa bij nader inzien toch was gekomen de zaak uiteindelijk voor M. niet verder hielp omdat de autoriteit van Mu. als vertegenwoordiger van de UDPS aan de IND niet bekend was, zodat de IND moest vasthouden aan de juistheid van het ambtsbericht op dat punt. Inderdaad houd ik staande dat de Heer B. na de zitting heeft toegegeven dat de autoriteit van Mu. aan de IND wel bekend was, en dat dat inderdaad zo is blijkt uit een hele map aan documentatie waarbij Mu. daadwerkelijk telkens weer door de IND is erkend als vertegenwoordiger en woordvoerder van de UDPS. Het sterke aan het eerder in het geding gebrachte voorbeeld in de zaak K. was nu juist dat ook daarin door de IND was gekozen voor de techniek van

een Buza-rapport waar de stelling "geen lid van de UDPS" precies als in het geval van M. inter alia werd geponeerd, zodat weerlegging van het integrale ambtsbericht lastig werd. Toch had in die zaak de tussenkomst van Mu. al heel snel tot een positief resultaat geleid, en de Heer B. wist dat, omdat hij mijn brief met bijlagen van 27 12 1995 had ontvangen. Dat blijkt uit de bespreking ervan in het verweerschrift. De opmerking van de Heer B. bracht de rechter ertoe mij ter zitting om toestemming te vragen om onderzoek te mogen doen naar de totstandkoming van het BUZA-rapport zonder mij over de inhoud daarvan te hoeven informeren. Omdat ik op dat moment totaal van mijn stuk gebracht (waarschijnlijk ten onrechte) meende dat ik daarmee de deur open zou kunnen zetten om de IND de gelegenheid te geven om te trachten via een omweg alsnog de integriteit van Mu. aan te tasten heb ik dat geweigerd. Dat heeft de rechter mij kwalijk genomen en dat heeft de weging van de zaak van mijn cliënt geen goed gedaan. Maar ik ben van mening dat ik in dit geval in een valkuil van de IND ben getrapt, die wellicht niet bewust en opzettelijk gericht op het bereikte doel is gegraven, maar die zo wel op mij is overgekomen en die wel voor mijn cliënt tot negatief resultaat heeft geleid. Wellicht brengt de ambtelijke achtergrond van de UPS (bedoeld wordt Unit Procesvertegenwoordiging van de IND; N.o.) dit soort zoals de Heer B. het noemt "misverstanden" - met zich mee. Een advocaat zal dan toch dat misverstand, al is het achteraf, bij de rechter en de tegenpartij moeten wegnemen, al dan niet daartoe gedwongen door tussenkomst van de deken van de orde. (...)

Wat er op de zitting is voorgevallen is in elk geval iets heel anders dan "aspecten van de zaak slechts tijdens de mondelinge behandeling naar voren brengen"! Er is op een ongrijpbare manier een onjuiste voorstelling van zaken gegeven, die vergaande consequenties heeft voor de betrokken individuele asielzoeker. Dat in de uitspraak uiteindelijk passages zijn opgenomen die de IND de gelegenheid geven te stellen dat erkenning van Mu.'s autoriteit ter zitting mijn cliënt ook niet zou hebben geholpen doet daar niet aan af. Het kwaad is geschied en ik heb het tij niet meer kunnen keren..."

. Reactie Staatssecretaris van Justitie In reactie op de brief van verzoekers intermediair van 1 augustus 1997 deelde de Staatssecretaris van Justitie bij brief van 22 oktober 1997 het volgende mee:

"...Het commentaar (...) geeft mij geen aanleiding tot een ander oordeel dan hetgeen reeds is opgenomen in de brief van 9 januari 1997 (zie hiervoor, onder C.; N.o.). Daarbij dient in ogenschouw te worden genomen dat de rechter tijdens de zitting de houding en de werkwijze van de procesvertegenwoordigers (van beide zijden) kan beoordelen. De advocaat had ook ter zitting reeds op het gedrag van de UPV-medewerker kunnen wijzen, doch heeft dit nagelaten. Indien er voor de advocaat reden zou hebben bestaan om over het korte gesprek na de zitting zijn beklag te doen, is het bevreemdend dat hij pas na het bekend worden van de uitspraak is overgegaan tot het indienen van een klacht. In dat geval had het veeleer voor de hand gelegen om op een eerder tijdstip daartoe over te gaan, doch dat heeft de advocaat niet gedaan..."

. Nadere informatie verzoeker 1. Bij brief van 17 februari 1998 gaf verzoekers intermediair,

daarnaar gevraagd, nadere informatie met betrekking tot de klacht en legde deze nog enkele stukken over. Bij deze stukken waren onder meer gevoegd (een vertaling van) de verklaring van de UDPS te Kinshasa (Zaire) van 15 december 1995, alsmede afschriften van brieven van verzoekers intermediair aan de arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage van 27 december 1995 en 16 januari 1996.

2. In bovengenoemde brief van 17 februari 1998 deelde verzoekers intermediair onder meer het volgende mee:

"In de brief aan de rechtbank van 27.12.1995 heb ik stukken ingebracht in een dossier K. en Bo. In hun zaak kon een verklaring van de UDPS Kinshasa in combinatie met de verklaring van Mu. in Nederland voldoende zijn om, in weerwil van een rapport van Buitenlandse Zaken, alsnog aan te nemen dat deze mensen wel degelijk UDPS-leden zijn. De gang van zaken in het dossier K. bracht voor mij mee dat ik erop kon vertrouwen dat de UDPS-verklaringen doorslaggevend konden zijn, althans dat ik ten minste niet hoefde te verwachten dat verweerder de stelling zou betrekken dat Mu en zijn autoriteit aan verweerder onbekend waren. Daar zit hem de knoop in deze zaak."

3. In de brief aan de arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage van 27 december 1995 staat het volgende:

"...In bovengenoemde zaak zend ik u hierbij een aantal kopieën van stukken die in hun onderling verband bezien het begin van de basis van de nadere gronden in deze zaak vormen. Dat zijn in de eerste plaats processtukken in de zaak van K. en Bo. (...). Van deze mensen beweerde een BUZA individueel ambtsbericht met grote stelligheid (...) dat zij geen lid waren van de UDPS. In de beschikking van de IND en in het latere verweerschrift van de landsadvocaat werd dit gegeven klakkeloos van BUZA overgenomen. Door tussenkomst van de UDPS vertegenwoordiger in Nederland, de Heer Mu., heb ik in deze zaak gelukkig tijdig kunnen aantonen dat verzoekers in dat geval wel degelijk lid waren van de UDPS en dat het ambtsbericht op dat punt dus aantoonbaar onjuist was. De autoriteit van de Heer Mu. als UDPS vertegenwoordiger in Nederland wordt ook door de Nederlandse autoriteiten erkend. In de zaak van M. (verzoeker; N.o.) speelt een gelijksoortig ambtsbericht een doorslaggevende negatieve rol. Ik zend u hierbij de brieven van de Heer Mu. van 13 november en 27 december 1995. Hieruit blijkt dat door de UDPS Nederland het Ambtsbericht in deze zaak op eerstgenoemde datum ter verificatie naar de UDPS Zaire is gezonden en dat Mu. nu binnen twee weken definitief antwoord verwacht te krijgen. Als voorschot op dit antwoord stelt Mu. in laatstgenoemde brief al op eigen gezag dat uit mondelinge contacten met zijn bronnen in Zaire al gebleken is dat verzoeker wel degelijk UDPS lid is!..."

4. Bij brief aan de arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage van 16 januari 1996 legde verzoeker een afschrift over van de verklaring van het Secrétariat National van de UDPS te Kinshasa van 15 december 1995. Deze verklaring houdt, vertaald in het Nederlands, het volgende in:

"...Ondergetekende, Unie voor democratie en sociale vooruitgang U.D.P.S., verklaart

hierbij dat de heer M. (...) actief lid van onze politieke partij in de federatie van de gemeente Kinshasa is, in de afdeling van de Zone Matete. Wij hebben zijn aanmelding als lid geregistreerd in oktober 1992; betrokkene is in september 1993 actief geworden op het gebied van propaganda binnen de afdeling van de Zone Matete. Na zijn arrestatie in mei 1994 moest de heer M., met het oog op de oppositie-activiteiten tegen het bloeddorstige heersende regime, Congo-Zaïre verlaten om het vege lijf te redden. Momenteel zou hij in gevaar zijn indien hij terug zou keren naar Congo-Zaïre, waar de radicale leden van de UDPS niet worden ontzien als voornaamste tegenstanders van het regime die zich inzetten voor een verandering..." H. Telefonisch informatie verzoeker Op 18 maart 1998 deelde verzoekers intermediair, daarnaar gevraagd, telefonisch mee dat hij een afschrift van de brief met bijlagen van 16 januari 1996 aan de arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage met gelijke post aan de IND had gezonden.

Beoordeling

Inleiding Verzoeker, een asielzoeker uit voormalig Zaïre, verzocht de president van de rechtbank te 's-Gravenhage een voorlopige voorziening te treffen om zijn uitzetting te voorkomen, nadat op 17 oktober 1994 afwijzend was beslist op zijn bezwaarschrift tegen de afwijzende beslissing om hem als vluchteling toe te laten. De mondelinge behandeling van dit verzoek vond plaats op 17 april 1996. In deze procedure stond de vraag centraal of verzoeker lid was geweest van de UDPS, een in voormalig Zaïre oppositionele politieke organisatie. De president van de rechtbank te 's-Gravenhage wees op 2 mei 1996 het verzoek om een voorlopige voorziening af en deed met toepassing

van het bepaalde in artikel 8:86 Awb (zie **ACHTERGROND**, onder 3.3.) onmiddellijk uitspraak in de hoofdzaak. De president oordeelde dat verzoekers vluchtrelaas voorwerp van gerede twijfel was. Hierbij overwoog de president onder meer dat verzoeker het gestelde in een ambtsbericht van het Ministerie van Buitenlandse Zaken van 8 mei 1995 niet substantieel had weersproken en dat hetgeen verzoeker had aangevoerd niet kon leiden tot een gerechtvaardigd beroep op het vluchtelingschap. Verzoekers klacht heeft betrekking op de handelwijze van de ambtenaar B., die van de zijde van de IND als procesvertegenwoordiger betrokken was bij de procedure tot het verkrijgen van bovengenoemde voorlopige voorziening. **I. Ten aanzien van het verweerschrift van 12 april 1996**

1. Verzoeker klaagt er in de eerste plaats over dat de ambtenaar B. van de IND in het verweerschrift van 12 april 1996 in strijd met de feiten heeft gesteld dat verzoeker bepaalde informatie nog niet eerder in het geding had gebracht. Ter onderbouwing van dit klachtonderdeel deelde verzoeker mee dat het informatie betrof van de UDPS te Kinshasa met betrekking tot het lidmaatschap van verzoeker van de UDSP, zoals was aangekondigd in een brief van 27 december 1995 van de heer Mu. van de UDPS in Nederland. Verzoeker gaf in zijn brief van 22 mei 1996 (zie **BEVINDINGEN**, onder B.) aan dat hij deze informatie al in januari 1996 in het geding had gebracht.

2. De Staatssecretaris van Justitie liet in reactie op dit klachtonderdeel weten dat de onjuiste mededeling in het verweerschrift op de zitting van 17 april 1996 was rechtgezet. De betrokken ambtenaar B. deelde in dit verband mee dat hij zich niet meer kon herinneren of de informatie van de UDPS te Kinshasa zich al in het dossier had bevonden toen hij het dossier kreeg. Voorts verklaarde B. dat hij nimmer de intentie had gehad om in het verweerschrift bewust in strijd met de feiten te stellen dat de desbetreffende informatie zich niet in het dossier had bevonden.

3. Verzoeker heeft bij brief van 16 januari 1996 de verklaring van de UDPS te Kinshasa van 15 december 1995 aan de arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage gezonden. Volgens verzoeker had hij een afschrift van deze brief met gelijke post aan de IND gestuurd. Gelet op het feit dat de Staatssecretaris van Justitie niet heeft weersproken dat verzoeker bedoelde stukken in januari 1996 in het geding heeft gebracht en gelet op het bepaalde in regel 15 van de Gedragsregels 1992, vastgesteld door de Nederlandse Orde van Advocaten (zie **ACHTERGROND**, onder 5.), is ook voldoende aannemelijk

dat verzoeker een afschrift van de brief van 16 januari 1996 met bijlagen met gelijke post aan de IND heeft gezonden. Het wordt er dan ook voor gehouden dat dit is gebeurd. De mededeling in het verweerschrift van 12 april 1996 dat de informatie uit Kinshasa, zoals was aangekondigd in de brief van 27 december 1995, kennelijk niet was aangekomen, was in dit licht gezien dan ook niet juist. Uit het onderzoek is echter op geen enkele wijze gebleken dat B. opzettelijk onjuiste informatie heeft gegeven in het verweerschrift van 12 april 1996. Gelet op de verklaring van B. op dit punt (zie **BEVINDINGEN**, onder D.), en het feit dat bovengenoemde mededeling in het verweerschrift ook eenvoudig was te weerleggen door te verwijzen naar de verklaring van 15 december 1995, is aannemelijk dat B. bovengenoemde informatie kennelijk over het hoofd heeft gezien bij het opstellen van het verweerschrift. Alles overziend, kan dan ook niet worden geoordeeld dat de onderzochte gedraging op dit punt niet behoorlijk is. **II. Ten aanzien van informatie over de heer Mu.**

1. Verzoeker klaagt er voorts over dat ambtenaar B. van de IND op de zitting van 17 april 1996 heeft meegedeeld dat het gezag van de heer Mu. als erkend woordvoerder van de UDPS in Nederland niet bekend was. Volgens verzoeker heeft B. de rechter met deze mededeling willens en wetens op het verkeerde been gezet. Verzoeker bracht ter onderbouwing van dit klachtonderdeel naar voren dat B. na de zitting op 17 april 1996 ook zou hebben erkend dat de autoriteit van de heer Mu. wel bekend was bij de IND, maar dat hij dit op de zitting niet had kunnen toegeven, omdat hij anders het ambtsbericht van Buitenlandse Zaken van 8 augustus 1995, waarin staat vermeld dat verzoeker niet bekend is bij de UDPS te Kinshasa, zou hebben afgevalen. Verzoeker acht het ook niet juist dat B. achteraf niet bereid was geweest de president van de rechtbank hierover juist te informeren.

2. De betrokken ambtenaar B. van de IND verklaarde dat hij zich niet meer precies kon herinneren wat hij op de zitting had gezegd. B. ontkende echter dat hij had bedoeld te twifelen aan het feit dat de heer Mu. als vertegenwoordiger van de UDPS

van de afdeling Nederland moest worden beschouwd. B. gaf aan dat hij op de zitting had gesproken over de betekenis die moest worden gehecht aan een verklaring van Mu. als vertegenwoordiger van de UDPS in Nederland ten aanzien van de vraag van de betrokkenheid van verzoeker bij de UDPS in Zaïre. Volgens B. berustte verzoekers stelling op een misverstand en ontkennde hij dat hij opzettelijk onwaarheid had verkondigd. Voorts verklaarde B. in stellige bewoordingen dat

verzoekers intermediair hem niet had voorgesteld om alsnog naar de zittingzaal terug te gaan.

3. In de uitspraak van de president van de arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage van 2 mei 1996 staat onder meer vermeld dat de stelling dat de via de Nederlandse UDPS-afdeling verkregen verklaring het ambtsbericht zonder meer ontkracht niet kan worden aanvaard, temeer daar deze verklaring juist was opgesteld op verzoek van de Nederlandse UDPS-afdeling.

4. Uit het onderzoek is op geen enkele wijze gebleken dat B. opzettelijk onwaarheid heeft verkondigd over de vraag of heer Mu. bij de IND bekend was als vertegenwoordiger van de UDPS in Nederland. Gelet op de verklaring van B. op dit punt, in samenhang gezien met bovengenoemde overweging in de uitspraak van 2 mei 1996 van de president van de arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage, is veeleer aannemelijk dat B. op de zitting van 17 april 1996 heeft gesproken over de waarde die gehecht moest worden aan de verklaring van de UDPS te Kinshasa van 15 december 1995 die op verzoek van Mu. van de UDPS Nederland was verkregen. Niet kan worden geconcludeerd dat B. met dit standpunt heeft bedoeld te twijfelen aan de autoriteit van Mu. als vertegenwoordiger van de UDPS in Nederland. Nu niet kan worden geconcludeerd dat B. opzettelijk onwaarheid heeft verkondigd over de vraag of de heer Mu. bij de IND bekend was als vertegenwoordiger van de UDPS in Nederland, kan evenmin worden geoordeeld dat de heer B. de president van de arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage alsnog nader had moeten informeren over Mu.

5. De onderzochte gedraging op dit punt is behoorlijk. **III. Ten aanzien van de**

procesopstelling van de betrokken ambtenaar B. 1. Verzoeker klaagt er tot slot over dat de betrokken ambtenaar B. van de IND pas op de zitting van 17 april 1996 het standpunt heeft ingenomen dat het gezag van de heer Mu. als erkend woordvoerder van de UDPS in Nederland niet bekend was, waardoor hij geen gelegenheid had gehad van zijn stellingen met schriftelijke stukken te onderbouwen. Volgens verzoeker had hij op grond van de behandeling van andere - gelijksoortige - zaken deze procesopstelling niet hoeven te verwachten.

2. Zoals hiervoor onder **II.4.** is overwogen, is niet aannemelijk dat B. op de zitting van 17 april 1996 opzettelijk onwaarheid heeft

verkondigd over de vraag of de heer Mu. als vertegenwoordiger van de UDPS kon worden beschouwd. Daarom kan ook niet worden geoordeeld dat B. ten aanzien van Mu. een standpunt heeft ingenomen dat in belangrijke mate afweek van een eerder ingenomen standpunt. Voorts had verzoeker, zoals uit het onderhavige onderzoek is gebleken,

stukken in de zaken die volgens hem vergelijkbaar waren bij brief van 27 december 1995 in het geding gebracht. Verzoeker had dan ook op de zitting de gelegenheid naar deze stukken te verwijzen om zijn standpunt te onderbouwen. Resumerend kan dan ook niet worden geoordeeld dat B. een bepaalde procesopstelling heeft ingenomen die verzoeker niet had behoeven te verwachten en waardoor verzoeker oneigenlijk werd benadeeld.

3. De onderzochte gedraging is op dit punt eveneens behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Immigratie- en Naturalisatiedienst van het Ministerie van Justitie (IND), die wordt aangemerkt als een gedraging van de Minister van Justitie, is niet gegrond.

BIJLAGE ACHTERGROND

1. Artikel 15, eerste lid van de Vreemdelingenwet (Vw) luidt als volgt:

"1. Vreemdelingen die afkomstig zijn uit een land waarin zij gegronde reden hebben te vrezen voor vervolging wegens hun godsdienstige of politieke overtuiging of hun nationaliteit, dan wel wegens het behoren tot een bepaald ras of tot een bepaalde sociale groep, kunnen een aanvraag doen om toelating als vluchteling bij Onze Minister."

2. In het Algemeen deel onder A8/4 van de Vreemdelingencirculaire van 1994 is onder meer het volgende opgenomen:

"Tegen de weigering te bepalen dat de uitzetting achterwege zal blijven, kan aan de president van de rechtbank te Den Haag worden gevraagd een voorlopige voorziening te treffen. (...) Voorwaarden voor het vragen van een voorlopige voorziening zijn:

- er is een bezwaar- of administratief beroepschrift of een beroepschrift ingediend (de zogenaamde bodemprocedure); - er is een spoedeisend belang. (...) Indien de voorlopige voorziening wordt gevraagd tegen de voorgenomen uitzetting, zal de beslissing van de president daarop in de regel hier te lande mogen worden afgewacht (...)."

3.1. Artikel 8:11 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) luidt als volgt:

"1. De voorschriften omtrent de behandeling van het beroep zijn op de behandeling zowel door een enkelvoudige als door een meervoudige kamer van toepassing.

2. Degene die zitting heeft in een enkelvoudige kamer heeft tevens de bevoegdheden en de verplichtingen die de voorzitter van een meervoudige kamer heeft."

3.2. In artikel 8:61, eerste lid van de Awb is het volgende bepaald:

"De voorzitter van de meervoudige kamer heeft de leiding van de zitting."

3.3. Artikel 8:86, eerste lid van Awb luidt als volgt:

"Indien het verzoek wordt gedaan indien beroep bij de rechtbank is ingesteld en de president van oordeel is dat na de zitting, (...) nader onderzoek redelijkerwijs niet kan bijdragen aan de beoordeling van de zaak, kan hij onmiddellijk uitspraak doen in de hoofdzaak."

4. In de "Richtlijnen voor het instellen van beroep en het vragen van een voorlopige voorziening tegen een besluit genomen op grond van de Vreemdelingenwet bij de Rechtbank Den Haag of één der nevenzittingsplaatsen", herziene versie van 1 januari 1995, staat het volgende:

"A. Algemeen

1. In beginsel worden de procedures bij de vreemdelingenkamers beheerst door de regels van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en de Vreemdelingenwet voor zover die van de Awb afwijkend zijn. Die regels worden hier niet herhaald. Deze Richtlijnen zijn slechts aanvullend op die regelgeving. (...) Aan deze Richtlijnen kunnen geen aanspraken ontleend worden. (...)

B. Met betrekking tot verzoeken om een voorlopige voorziening

15.1. Voorlopige voorzieningen dienen schriftelijk te worden gevraagd; (...)

18.1. De IND zal de op de zaak betrekking hebbende stukken (het dossier) binnen drie weken na ontvangst van het verzoekschrift aan de rechtbank zenden. (...)

19.1. Indien de president besluit het verzoek niet buiten zitting af te doen wordt door de rechtbank zo snel mogelijk de datum voor de behandeling ter zitting vastgesteld.

19.2. Tenzij de president dat onnodig oordeelt, wordt aan verweerder een verweerschrift gevraagd. (...)

20.1 Uiterlijk één week voor de zitting dient de gemachtigde van de Staatssecretaris het verweerschrift in te zenden onder kopieverlening aan de gemachtigde van de vreemdeling.

20.2. Ter zitting zal het overleggen van stukken slechts in uitzonderlijke gevallen geaccepteerd worden."

5. In de Gedragsregels 1992, vastgesteld door de Nederlandse Orde van Advocaten, is onder meer het volgende opgenomen:

"Regel 15 (...)

1. Het is de advocaat niet geoorloofd zich in een aanhangig geding anders dan tezamen met de advocaat der wederpartij tot de rechter aan wiens oordeel of de instantie aan wier oordeel de zaak is onderworpen te wenden, tenzij schriftelijk en met gelijktijdige toezending van een afschrift der mededeling aan de advocaat van de wederpartij en voorts zo tijdig dat die advocaat voldoende gelegenheid heeft om op de mededelingen te reageren.

2. Nadat om een uitspraak is gevraagd, is het de advocaat niet geoorloofd zich zonder toestemming van de wederpartij tot de rechter te wenden. (...) Regel 17 In het belang van de rechtzoekenden en van de advocatuur in het algemeen behoren de advocaten te streven naar een onderlinge verhouding die berust op welwillendheid en vertrouwen. (...)

Regel 18

1. De advocaat stelt zich met een partij betreffende een aangelegenheid, waarin deze naar hij weet- door een advocaat wordt bijgestaan, niet anders in verbinding dan door tussenkomst van die advocaat, tenzij deze laatste hem toestemming geeft rechtstreeks met die partij in verbinding te treden. Dit geldt evenzeer wanneer de bedoelde partij zich rechtstreeks tot hem wendt.

2. De advocaat die een aanzegging met rechtsgevolg doet, mag dat rechtstreeks aan de wederpartij doen, mits met gelijktijdige verzending van een afschrift aan diens advocaat."